

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

07 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Corolevschi Maria în numele părții vătămate Eghelovici Svetlana, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 25 februarie 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Tihohod Vitalii xxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.11.2019 – 25.02.2020;

Instanța de apel: 17.03.2020 – 21.07.2020;

Instanța de recurs: 27.10.2020 – 07.04.2021.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 25 februarie 2020, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, inculpatul Tihohod Vitalii xxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art.186 alin.(2) Cod penal la pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 140 ore;

- în baza art.179 alin.(1) Cod penal, la pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 120 ore.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Tihohod Vitalii i s-a stabilit o pedeapsă definitivă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 180 ore.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă a părții vătămate xxxx, urmând ca asupra prejudiciului cauzat prin infracțiune sa se expună instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Tihohod Vitalii Victor, în perioada 2016-26.11.2018, folosindu-se de faptul că a locuit temporar în apartamentul nr.xxx, situat pe str. xxxx din mun. xxx, care aparține cet. Eghelovici Svetlana, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, profitând de absența proprietarei, a sustras din apartamentul dat mai multe bunuri în valoare totală de 5 608 lei, prin ce i-a cauzat părții vătămate Eghelovici Svetlana o dauna materială în proporții considerabile în mărime de 5 608 lei, după care cu bunurile sustrate s-a eschivat de la fața locului.

Tot, Tihohod Vitalii, în perioada 2016-26.11.2018, după ce i-a fost interzisă domicilierea în apartamentul amplasat pe adresa mun. xxxx, str. xxxx, ce aparține cu drept de proprietate cet. Eghelovici Svetlana, folosindu-se de faptul că ultima este plecată peste hotarele R. Moldova pe o perioadă îndelungată de timp și dispunând de cheile de la ușa de la intrare, fără permisiunea proprietarului imobilului a intrat în apartament, unde a locuit ilegal fără consimțământul proprietarului până la 26 noiembrie 2018, astfel încălcând dreptul fundamental al persoanei – inviolabilitatea domiciliului, garantat de art.29 din Constituția Republicii Moldova și art. 8 al Convenției Europene pentru Protecția Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia a decarat apel partea vătămată Eghelovici Svetlana, care a solicitat admiterea apelului declarat, rejudecarea cauzei cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă privativă de libertate și să fie dispusă încasarea prejudiciului cauzat în valoare de 100 000 lei.

În susținerea apelului partea vătămată a invocat că, pedeapsa stabilită de către prima instanță este una prea blândă în raport cu faptele comise de cel din urmă, nu este de acordul cu lăsarea fără soluție a acțiunii civile înaintate, unde a indicat că are pretenții față de inculpat de ordin material și moral în valoare de 100 000 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2020, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța asupra soluției adoptate, instanța de apel a statuat că starea de fapt reținută și de drept apreciată, concordă cu probele administrate și examinate în ședința de judecată, instanța just încadrând acțiunile inculpatului Tihohod Vitalii în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile și art.179 alin.(1) Cod penal - violarea de domiciliu, adică pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia.

Totodată, instanța de apel a notat că pedeapsa aplicată lui Tihohod Vitalii de către prima instanță nu contravine prevederilor legii, dat fiind că sancțiunea art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal prevede următoarele categorii alternative de pedeapsă: amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani, iar sancțiunea art. 179 alin. (1) Cod penal prevede următoarele categorii alternative de pedeapsă: amendă în mărime de pînă la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 100 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

De asemenea, instanța de apel a ținut să menționeze că prima instanță la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei în privința inculpatului Tihohod Vitalii, corect a ținut cont de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care stabilesc modalitatea de calculare a noilor limite de pedeapsă în cazul judecării cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală; de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptei penale; urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, recunoașterea faptelor comise și căința activă a inculpatului.

Instanța de apel a opinat că nu există temei de a considera pedeapsa stabilită inculpatului Tihohod Vitalii una prea blândă, iar argumentele aduse în apel, nu pot servi drept temei pentru stabilirea unei pedepsei privative de libertate.

Referitor la cerințele invocate de apelantă privind încasarea din contul inculpatului a sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu material și moral, instanța de apel le-a considerat nefondate și necesar de a fi respinse din următoarele motive.

Potrivit prevederilor art.221 alin.(1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părții civile sau reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin ordonanța organului de urmărire penală din 05.07.2019, Eghelovici Svetlana a fost recunoscută în calitate de parte civilă pe prezenta cauză penală fiind constatată cauzarea unui prejudiciu material în sumă de 5 608 lei și acesteia i-au fost aduse la cunoștință drepturile sale, inclusiv de înaintare a unei acțiuni civile dacă consideră, că prejudiciul material sau moral cauzat este mai mare.

Apelantul, atât pe parcursul urmăririi penale, cât și până la terminarea cercetării judecătorești în prima instanță nu a înaintat o acțiune civilă, nu și-a argumentat pretențiile de ordin material și moral, ba mai mult, pretențiile invocate de aceasta în declarațiile sale fiind contradictorii și diferite de cele constatate de organul de urmărire penală și în atare condiții prima instanță întemeiat și legal a admis în principiu acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului acesteia să se pronunțe instanța civilă.

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către avocatul Corolevschi Maria în numele părții vătămate Eghelovici Svetlana, care invocând temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor adoptate pe caz, din motiv că au fost admise erori grave de drept de către instanțele de fond.

În motivarea recursului, avocatul invocă faptul că, instanțele de fond neîntemeiat au lăsat fără soluționare acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, or aceasta nu a cunoscut despre faptul că acțiunea civilă urmează a fi înaintată în cadrul procesului penal, până la terminarea cercetării judecătorești. Mai mult, cauza a fost examinată în fond în absența părții vătămate, ceea ce a și creat imposibilitatea ultimei de a înainta careva pretenții de ordin material și moral.

Avocatul consideră că în cauză persistă o eroare procedurală, prin ce i s-a încălcat dreptul părții vătămate la recuperarea prejudiciilor cauzate prin acțiunile ilicite ale inculpatului, iar instanțele de fond nu s-au expus motivat asupra aspectului dat.

6. Asupra recursului declarat, procurorul a depus referință, prin care solicită

inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat, reieșind din următoarele.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Conform conținutului recursului ordinar declarat se invocă temei de drept pct. 6) alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală - hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă la judecarea cauzei, în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Lecturând textul recursului de pe rol, se atestă că decizia instanței ierarhic inferioare se contestă doar în latura civilă.

La capitolul dat, Colegiul penal notează că instanța de apel corect a reținut dispozițiile art.221 Cod de procedură penală, care sânt incidente speței în cauză, și care prevede în mod expres că: *(1) Acțiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești. (3) În cererea de intentare a acțiunii civile se arată cauza penală în procedura căreia urmează să fie intentată acțiunea civilă, cine și către cine intentează acțiunea, valoarea acțiunii și cerința de despăgubire. Dacă este necesar, partea civilă își poate concretiza pretențiile, iar în coroborare cu prescripțiile normei art.219 Cod de procedură penală: (1) Acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.*

Normele procesual penale enunțate mai sus stabilesc modalitatea de înaintare a acțiunii civile într-un proces penal, ceea ce nu s-a întreprins de către partea vătămate în prezenta cauză penală.

Concomitent, instanța de recurs nu poate reține ca întemeiată alegația recurente prin care se afirmă că părții vătămate Eghelovici Svetlana i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil prin examinarea cauzei în fond în lipsa acesteia și nesoluționarea pretențiilor de ordin material și moral invocate în apel. Or, din materialele cauzei, instanța de recurs atestă că partea vătămată s-a prezentat doar la pronunțarea dispozitivului sentinței, deși citarea acesteia a fost legal executată (f.d.138, vol. I).

Totodată, instanța de recurs își însușește pe deplin constatarea instanței de apel prin care aceasta conchide că la faza urmăririi penale partea vătămată a indicat că i-au fost sustrate bunuri din apartament în mărime de 5 608 lei (f.d.50-60, 131, vol. I), iar deja în

instanță de apel solicită încasarea unui prejudiciu moral și material în mărime de 100 000 lei. Astfel, partea vătămată și-a modificat pretențiile de ordin material, fără a indica în concret din care calcule rezultă acestea.

Instanțele de fond just s-au expus asupra admiterii în principiu a acțiunii civile înaintată de partea vătămată Eghelovici Svetlana, avându-se în vedere că aceasta este în drept de a se adresa cu o acțiune în ordinea procedurii civile privind soluționarea prejudiciilor cauzate în urma comiterii infracțiunii. Acest aspect nu echivalează cu lăsarea fără soluționare a acțiunii civile după cum se invocă în recursul declarat.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Corolevschi Maria în numele părții vătămate Eghelovici Svetlana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe **Tihohod Vitalii xxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **20 mai 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena